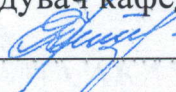

 МАУП	ПРАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ» Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук Кафедра психології
Затверджую: Директор ІННІСН Я. М. Раєвська “31” <u>серпня</u> 2023 р.	Схвалено на засіданні кафедри психології (назва кафедри) Протокол № 1 від 31 серпня 2023 р. Завідувач кафедри Я. М. Раєвська

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Основи педагогіки та психології»

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: Загальнооакадемічна дисципліна

Освітньо-професійна програма: Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)

Освітній рівень: Бакалавр

Статус дисципліни: Обов'язкова

Форма навчання: денна/ заочна

Курс 2

Семестр 4

Обсяг в кредитах ЄКТС: 3

Всього годин за навчальним планом 90 (31.08.23 р.)

- лекції (Л) : годин 16

-семінарські заняття (СЗ) та практичні заняття (ПЗ) - 12 годин:

-самостійна робота студентів (СРС) - 62 годин

Екзамен – 2 год.

Київ МАУП 2023 р.

Розробник (-и) силабусу навчальної дисципліни:

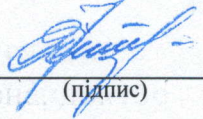
Раєвська Яна Миколаївна, доктор психологічних наук, професор

Викладач:

Раєвська Яна Миколаївна, доктор психологічних наук, професор

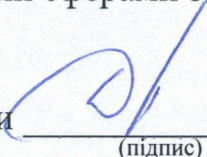
Силабус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри психології

Протокол № 1 від 31.08 2023 р.

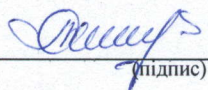
Завідувач кафедри Яна РАЄВСЬКА
(підпис)

Силабус погоджено з гарантом (керівником) освітньої програми

256 Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)
(назва освітньої програми)

Керівник (гарант) освітньої програми Ольга ДМИТРОВА
(підпис)

Силабус перевірено 31 . 08 . 2023 р.

Заступник директора Тамара НИЧ
(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

**ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»
Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук
Кафедра психології**

Назва дисципліни	Основи педагогіки та психології
Викладач (-і)	Раєвська Яна Миколаївна
Портфоліо викладача (-ів)	доктор психологічних наук, професор.
Контактний тел.	0966680958
E-mail:	raewskaya@ukr.net
Сторінка дисципліни на сайті	
Консультації	

1. Коротка анотація до дисципліни. Дисципліна «Педагогіка та психологія» інтегрує знання про індивідуальний світ людини, взятий у психологічних закономірностях його розвитку та функціонування (психологічний аспект), та знання щодо функцій і механізмів управління розвитком людини (педагогічний аспект). Програма передбачає формування психолого-педагогічної скерованості мислення здобувачів, закладення фундаменту професійної діяльності, оскільки психолого-педагогічні знання й уміння дозволяють організовувати процес виховання та навчання, орієнтований на потреби і можливості конкретної особистості.

2. Мета: формування в майбутніх фахівців системи знань і умінь щодо загальної психолого-педагогічної підготовки, необхідної для вирішення практичних, професійних і наукових завдань, базових знань про основні закономірності функціонування психіки для розуміння механізмів, які забезпечують ефективність освітнього процесу та формують оптимальні методи засвоєння знань.

3. Завдання:

- ✓ ознайомити здобувачів з найбільш значущими сучасними педагогічними ідеями та теоріями; забезпечити оволодіння категорійним апаратом педагогіки;
- ✓ сформувати уявлення про сутність, зміст і структуру процесів навчання та виховання;
- ✓ ознайомити з технологією навчання та виховання;
- ✓ забезпечити засвоєння сучасних принципів і підходів до організації освіти;
- ✓ збагатити здобувачів знаннями про особистість та її розвиток у процесі різносторонньої діяльності;
- ✓ виробити у здобувачів навички організації самостійної роботи у процесі навчання;
- ✓ забезпечити опанування майбутніх фахівців навичками і прийомами прийняття управлінських рішень, адекватних умовам ринку освітніх послуг;
- ✓ надати допомогу майбутнім фахівцям у пізнанні індивідуально-психологічних особливостей особистості, знаходженні ефективних способів впливу на аудиторію, здійсненні заходів, спрямованих на згуртованість колективу, запобігання конфліктним ситуаціям;
- ✓ виробити у здобувачів первинні навички дослідницької роботи, навички професійної рефлексії (самооцінки), виховати потребу самостійно поповнювати знання.

Формат курсу: очний (offline)

4. **Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності)** табл.1:
Таблиця 1

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати спеціалізовані завдання в предметній сфері психології та застосовувати ключові теорії і методи психологічних досліджень у експертно-аналітичній, організаційній, консультативній, викладацькій і громадській сфері практичної професійної діяльності.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК9. Здатність працювати в команді. ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	СК2.Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ. СК3.Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків. СК4.Здатність до розуміння загальної природи психології людини та особливостей сфери її пізнання, включаючи основні етапи розвитку психіки. СК9.Здатність застосовувати соціально-психологічні поняття, концепції та теорії для інтерпретації соціально-психологічних явищ і процесів. СК11.Здатність до розуміння соціальної обумовленості особистості та життєвого шляху індивіда, а також ролі індивіда в життєдіяльності соціальних організацій, спільнот. СК18.Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту СК19.Здатність дотримуватися норм професійної етики СК20.Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

6. Тривалість курсу. 90 годин (3 кредити ЄКТС), з них: 28 годин аудиторної роботи; 62годин – самостійної роботи, екзамен.

7. Статус дисципліни: цикл загальної підготовки (обов'язкова).

8. Пререквізити: Курс «Основи педагогіки та психології» має міждисциплінарний характер і поєднує в собі педагогічний, психологічний, соціальний, юридичний компоненти.

9. Технічне й програмне забезпечення/обладнання: В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, комп'ютерні лабораторії, конференц-зали, бібліотека. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

10. Політика курсу:

- відвідування занять є обов'язковою складовою оцінювання, за яку нараховуються бали;
- усі завдання курсу повинні бути виконані та подані своєчасно;
- порушення термінів без поважних виправдань призводить до зниження оцінки (75% від можливої максимальної кількості балів);
- отримати додатковий кредит за пропущені заняття можна під час виконання індивідуальних завдань за консультацією викладача;
- курс передбачає засвоєння та дотримання принципів академічної доброчесності, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах;
- доповіді та презентації мають бути оригінальними та виконаними самостійно, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на першоджерела.

11. Зміст дисципліни: Курс складається з двох змістових модулів. Кожен модуль, у свою чергу, складається з лекційної та семінарської частин:

Модуль I. «Основи педагогіки».

Модуль II. «Основи психології».

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Модуль I. «Основи педагогіки»

Тема 1. Педагогіка в системі наук про людину. Педагогіка як наука, її становлення і розвиток. Предмет педагогіки та її завдання. Функції педагогіки. Основні категорії педагогіки. Система педагогічних наук. Зв'язок педагогіки з іншими науками.

Тема 2. Особистість як предмет виховання. Фактори розвитку особистості. Поняття про особистість, її розвиток і формування. Закономірності фізичного і психічного розвитку. Основні фактори розвитку особистості. Взаємозв'язок зовнішніх і внутрішніх умов розвитку. Роль діяльності і спілкування у розвитку особистості. Роль активності учня в особистісному розвитку. Поняття про саморозвиток особистості. Внутрішні суперечності як рушійні сили розвитку.

Тема 3. Методологія педагогіки та методи науково-педагогічних досліджень. Методологія педагогіки, її рівні, підходи. Педагогічне дослідження, науковий апарат дослідження. Методи педагогічних досліджень, їх класифікація.

Тема 4. Загальна характеристика процесу виховання. Теорія виховання як складова частина педагогічної науки. Характеристика сучасних наукових підходів до виховання. Сутність процесів виховання, самовиховання та перевиховання особистості. Мета виховання. Аналіз «Концепції національного виховання дітей та молоді в Україні». Структура, рушійні сили та основні етапи процесу виховання. Закономірності та принципи виховання. Методи та засоби виховання. Основні напрями виховання.

Модуль II. «Основи психології»

Тема 5. Предмет психології, її завдання і методи. Психологія в системі сучасних наук. Об'єкт та предмет психології. - Психічні процеси. Психічні стани. Психічні властивості. Галузі психології. Теоретичні галузі психології. Практичні галузі психології. Практичне значення психології. Методи психології. Теоретичні методи. Організаційні методи.

Тема 6. Психологія особистості. Поняття про індивід, особистість, індивідуальність. Спрямованість особистості. Структура особистості. Біологічне та соціальне в структурі особистості. Самосвідомість особистості. Формування особистості. Захисні механізми особистості. Вікові особливості психічного та фізичного розвитку особистості.

Тема 7. Психічні пізнавальні процеси та властивості особистості. Відчуття. Сприймання. Поняття про уяву. Увага. Пам'ять. Мислення. Поняття про задатки та здібності в психології. Темперамент та характер. Потреби, мотиви, мотивації особистості.

Тема 8. Соціально-психологічні основи спілкування. Поняття про спілкування, його структура та функції. Функції спілкування: інформаційно-комунікативна, регулятивно-комунікативна, афективно-комунікативна. Механізми міжособистісного сприймання. Види спілкування. Засоби та стилі спілкування. Соціальна дистанція.

12. Форми і методи навчання.

Основними видами навчальних аудиторних занять є **лекції, семінарські заняття, консультації.**

При викладанні *лекційного матеріалу* передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як проблемні лекції, лекції-візуалізації.

Проблемна лекція забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути увагу здобувачів до найбільш важливих проблематичних питань з відповідної теми, визначаючи у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу та спонукаючи слухачів до критичного та самостійного мислення, до осмислення всіх наявних аргументів «за» та «проти», до формування та обґрунтування власної позиції.

Лекція із попередньо запланованими помилками розрахована на стимулювання здобувачів до постійного контролю за інформацією, що викладається. На підготовчому етапі у тексті лекцію закладають певну кількість помилок змістовного, фактологічного, методичного характеру, про що викладач попереджає аудиторію. Задача здобувачів знайти помилки, кваліфікувати їх, надати правильні відповіді. Така лекція виконує стимулюючу, контрольну та діагностичну функції.

Лекція-візуалізація включає візуальну форму подачі лекційного матеріалу за допомогою технічних засобів навчання. Читання такої лекції зводиться до розгорнутого або короткого коментування викладачем візуальних матеріалів, що переглядаються.

При проведенні *семінарських занять* передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як: робота у малих групах, рольові ігри, дискусія, публічні виступи, виступи з опануванням, групові проекти та кейс-завдання.

Здобувачі опрацьовують інформацію та проводять наукові дослідження самостійно, у свій вільний час, в тому числі за допомогою всесвітньої мережі Інтернет і бібліотек (*див. рекомендовану літературу*), під час занять виконують усні та письмові завдання, виступають із доповідями та презентаціями, що можуть бути підготовленими як у групі, так і індивідуально. Програмою курсу передбачено такі проекти:

- Виступ за темою індивідуального завдання.
- Виступ-інформування за темами семінарських занять.

Академічна доброчесність: виконані завдання здобувачів мають бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел, списування, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

13. Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП»

(<https://drive.google.com/file/d/1ENRncPY-dU2qLke7awVKn1OdfG88Hg8D/view>).

Система оцінювання навчальних досягнень

Таблиця 2

Вид діяльності аспіранта	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	4	4	4	4
Відвідування семінарських занять	1	3	3	3	3
Робота на семінарському занятті	10	3	30	3	30
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	1	30	1	30
Разом	-	-	97	-	97
Максимальна кількість балів:					194
194:100=1,94. Аспірант набрав Х балів; Розрахунок: Х:1,94 = загальна кількість балів.					
-					

14. Самостійна робота з курсу «Основи педагогіки та психології» відбувається у вигляді науково-дослідної роботи здобувача, яка має містити результати дослідницького пошуку, відображати певний рівень його освітньої компетентності.

Самостійна робота з курсу включає опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу; вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання; поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації; підготовка до виступу на до практичних занять; опрацювання та підготовку огляду опублікованих у фахових та інших виданнях статей; підготовка реферативних матеріалів на актуальні теми з елементами наукового дослідження та його презентація; власних досліджень до олімпіад, конференцій; пошук в комп'ютерних мережах додаткового навчального матеріалу до запропонованих викладачем тем.

15. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді виконання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації за тематикою самостійного вивчення матеріалу відповідного змістового модуля (5 хв. зі слайдами). Під час модульного контролю оцінюються такі компоненти:

- Слайди до презентації – 4 бали
- Повнота розкриття теми – 8 бали
- Якість інформації – 8 бали
- Самостійність та креативність – 5 бали

Максимальна кількість балів – 25 балів.

16. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Підсумковий контроль – залік. Оцінювання знань здобувачів здійснюється за результатами поточного й модульного контролю. Для отримання заліку потрібно набрати не менше 60 балів за 100-бальною шкалою. У відомості та індивідуальному навчальному плані здобувача в графі «оцінка за національною шкалою» робиться запис «зараховано».

17. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

18. Рекомендовані джерела (література):**Основні:**

1. Боднарчук О.І., Боднарчук Л. І. Основи психології та педагогіки: Курс лекцій. Київ : МАУП, 2001. 168 с.
2. Волкова Н.П. Педагогіка: навч. посібник – 4-те вид., стереотип. Київ: Академвидав, 2012. 616 с.
3. Загальна психологія: Навч. посіб. / О. Скрипченко, Л. Долинська, З. Огороднійчук та ін. Київ : АПН, 1999. 463 с.
4. Козяр М.М., Коваль М.С. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. Київ: Знання, 2013. 327 с.
5. Партико Т. Б. Загальна психологія. Київ : Ін Юре, 2008. 416 с.
6. Партико Т. Б. Курс загальної психології: Навч. посібник. Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2002. 208 с.
7. Психологія: Підручник / Ю. Л. Трофімов, В. В. Рибалка, П. А. Гончарук та ін.; за ред. Ю. Л. Трофімова. 2-ге вид. К.: Либідь, 2000. 558 с.
8. Токарева Н.М. Вікова і педагогічна психологія : підручник / Н. М. Токарева , А. В. Шамне . К. : , 2017. 480 с. 1
9. Фіцула М.М. Педагогіка: навч. посібник для студ. вузів. – 2-е вид., випр. і доп. К.: Академія, 2005. 560 с.